

Impossible to Achieve PIERRE RUBIO/ATOM Foto Atom

Impossible to Achieve PIERRE RUBIO/ATOM Foto Atom

Body-Mind Workshop Foto Les Bains::Connective

een diepgewortelde autobiografische impuls, door de imaginaire kracht van de taal, en door de onvermijdelijke tweedeling tussen leven en dood. Wat het werk van Rubio vooral krachtig maakt is de uitgesproken wijze waarop hij in zijn materiaal tot transformatie komt. Zijn voorstellingen zijn een veld van kruisende referenties, verschuivingen en associaties. Van persoonlijke, maar evengoed van kunsthistorische aard. In onze gesprekken hebben we het in het bijzonder over *'Part du déplacement'*.

Voor *Eros, c'est la vie* ging Rubio de confrontatie aan met de biografieën van een aantal kunstenaars, die voor hem als 'model' fungeren. Maar vooral de invloed van de associatieve, psycho-analytisch geladen schrijftechnieken van Raymond Roussel¹ hebben voor hem een heel nieuwe manier van werken geïntroduceerd. Zij voorzien hem van een talige constructie die op verrassende wijze vorm geeft aan een existentieel ontbernen.

Een oorspronkelijk intiem gegeven ondergaat door de talige bewerkingen een dusdanige transformatie dat het uitmondt in een absurde, maar uiterst suggestieve surrealiteit. Alsof het onbewuste zelf tot spreken komt. Het is een geladen schrijven dat resulteert in verrassende en vaak onverklaarbaar erotische beelden en ideeën. Het is een denken dat het denken in beweging zet, en dat is precies waar de zoektocht van Pierre Rubio zich situeert.

Het is dan ook in dit kader dat we de autobiografische elementen in het werk van Pierre Rubio aanraken: als oorsprong van een creatief vermogen, een talig verwerken, en een artistiek parcours.

We laten verder de kunstenaar zelf aan het woord. Over leven, werk en alle raakvlakken daartussen.

Autobiografie

PIERRE RUBIO Het verhaal van mijn familie is het verhaal van de dekolonisatie van Algerije. Het is een zeer negatieve en tragische periode geweest, waarvoor ik nu nog altijd naar woorden zoek. Van 1956 tot 1962 maakte Algerije deel uit van Frankrijk, hetgeen nog een oude droom was van Napoleon III. In '62 kwam men tot een akkoord, en Algerije werd onafhankelijk. Dat was in maart, maar tot juli bleef de situatie bijzonder onstabiel. Er was het OAS (Organisation Armée Secrète), een geheime milite van extremistische Franse Algerijnen die de onafhankelijkheid niet wilden aanvaarden. En het FLN (Front de Libération Nationale) stond hier lijnrecht tegenover. Wat ontstond was een strijd van de ene extremistische groepering tegen de andere. Mijn ouders waren op dat moment ambtenaren die als onderwijzend personeel de toelating hadden gekregen van de nieuwe regering om op hun post te blijven. In de maanden tussen de onafhankelijkheid en de inwerkingtreding van de nieuwe regering ontstond er een bijzonder explosieve situatie. En in juli, net voor onze terugkeer, werd mijn vader in een volksopstand in Oran om het leven gebracht.

Op 6 juli 1962 werd hij slachtoffer van een uit de hand gelopen provocatie van de oorlogsbendes. In vijf dagen werden er toen 4000 mensen vermoord. Er is geen graf. Het was een situatie van *non-loi*, een moment waarop de wet uit de wereld is verdwenen. Op zo'n moment bestaat er geen taal meer. Er wordt niet meer geredeneerd, er is niets meer te zeggen. Het leven wordt overgegeven aan haat en wreedheid.

Er zijn geen woorden voor het verdwijnen van mijn vader. Hij werd opgegeven als *disparu*. Mijn moeder sloot zich af van haar emoties, en kon ook niet tot spreken komen. En de geschiedenis erkende deze periode niet. Het leek alsof er niets was gebeurd. Later werd het verleden van Algerije gemythologiseerd, en bestond er geen mogelijkheid om erkenning te krijgen voor de onmenselijkheden die toen zijn gebeurd. In de Franse geschiedenis is de onafhankelijkheid van Algerije nog altijd een hete aardappel. Nu pas, na veertig jaar, begint er hier en daar wat informatie door te sijpelen. Hoe de Fransen hun Algerijnse soldaten, de Harki's, bijvoorbeeld zonder pardon aan hun lot hebben overgelaten, of hoe er is gemarteld en vermoord.

Wat er gebeurd is heeft mij lange tijd sterk vervreemd van de wereld. Er was een tijd dat ik mijzelf niet meer toeliet iets te voelen, omdat het enige wat ik kon voelen of zien datgene was dat ik niet kon verdragen. In de dans werd ik mij opnieuw bewust van mijn lichaam, van het gewicht, het volume, van het besef iemand te zijn, en dat maakte mij bang. Als je terug een lichaam hebt, word je opnieuw een persoon. Met gevoelens, maar ook met het besef van je sterfelijkheid.

Mijn werk

Mijn voorstellingen spelen zich af tussen leven en dood. Dat is een heel oude thematiek, maar voor mij ook heel persoonlijk en reëel. Ik ben geboren uit de dood van mijn vader. Mijn leven en esthetische keuzes lopen compleet gelijk. Het is mijn keuze voor de dans die mij terug tot leven heeft gebracht. En elke beweging is sowieso een leven dat wordt aangezet maar onmiddellijk ook weer afsterft. Toen ik het werk van Steve Paxton en de andere leden van de Judson Church (die hun eerste concert organiseerden op 6 juli 1962!) leerde kennen, en mezelf begon te verdiepen in improvisatietechnieken, heb ik die coherentie tussen dood en leven leren gebruiken, de beweging tussen het morbide en het vitale. Ik wist tot dan niet dat dit mogelijk was. De basis van de dans is voor mij het spel tussen verschijnen en verdwijnen. De dans streeft naar haar ultieme uitdrukking om vervolgens op te lossen in het niets. Zoals ook het lichaam in de overgang tussen die verschillende staten zijn eigenheid verliest, zijn gewicht bijvoorbeeld. Het gevoel ineens twee kilo te wegen in plaats van 62, omdat je lijf wordt meegenomen in de impuls van de beweging. Dat is een proces dat angst oproept omdat